

Scris de bogdan_tiberiu.iacob pe 07 aprilie 2021, 11:04

Fenomen periculos: Romania si alinierea la aberatia „cancel culture”

Sunt semne clare ca peste Romania vine vertiginos, din afara, curentul cancel culture care face deja ravagii in Occident. Tentativa de anulare a unor personalitati ori institutii prin prisma unor fapte controversate din trecut a fost urmarita pina recent, la noi, doar de la distanta, in presa internationala. Care relata, luam un exemplu, darimarea, in SUA, a statuii lui Cristofor Columb pe motiv ca sosirea lui in America a dus la colonizarea teritoriilor de catre europeni si la genocidul la adresa populatiei indigene din regiune. De scurta vreme, pare ca incepem si noi sa ne ”aliniam” modei globalist-progresiste cancel culture, adica exact tichia de margaritar de care mai aveam nevoie intr-un moment cind, oricum, societatea e mai dezbinata ca oricind.

[Scriam, deunazi, despre cum si-a inventat Romania](#), hodoron-tronc, o eticheta de antisemitism profund si ”ingrijorator” urmarea fiind adoptarea aiuritoare a unei declaratii in Parlament prin care ne infieram singuri si nesiliti de nimeni. ”Argumentele in spatele declaratiei sunt citeva elogii aduse de unii politicieni unor artisti interbelici cu viziuni legionare si doua incidente cu o actrita evreica despre care ne-am cam lamurit deja ca includ ceva putred. Atit si a fost suficient ca sa pui o tara intreaga la zid.

in Romania mai sunt doar vreo 3000 de evrei, dar deputatul Alexandru Muraru are o explicatie prompta, pentru Europa libera: ”Expertii vorbesc astazi despre fenomenul „antisemitismului fara evrei””.

E doar inceputul evenimentelor.

Vine la rind scandalul inaugurarii unei statui a poetului Octavian Goga, la Iasi: primarul Mihai Chirica e dat cu capul de toti peretii pentru ca a omagiat un antisemit si un fascist notoriu. Faptele lui Goga, poet si politician, sunt de necontestat, la fel si valoarea lui artistica. Ce e de facut? Solutia vine de la foarte activul, mai nou, deputat PNL Alexandru Muraru: ”Bustul fie va fi indepartat, fie va fi mentionata vizibil si foarte amanuntit activitatea antisemita si persecutorie.”

Foarte interesant, acelasi repros se regaseste si in alt caz: Institutul ”Elie Wiesel” il critica pe Ion Aurel Pop, presedintele Academiei Romane, pentru organizarea unui eveniment la a 171 aniversare a Jandarmeriei in care nu s-a pomenit ”rolul ei in exterminarea evreilor si a romilor”.

E cit se poate de real ce i se reprofileaza jandarmeriei, institutie grav implicata in masacrele de la Odessa si nu numai iar, mai apoi, scursa in securitatea comunista.

si totusi, cum ar suna, sa zicem, un mesaj al unui sef de stat de Ziua Nationala a Germaniei in care, alaturi de felicitari, s-ar aminti de ororile regimului Hitler? Cum ar suna omagierea Bisericii Ortodoxe Romane doar la pachet cu mentionarea expresa a statutului de cel mai mare stapin de sclavi in secolul 19? Ar trebui poate, in context, anulat si marele om politic Ion I.C. Bratianu, cel care, dupa rascoala din 1907, a modificat legea jandarmeriei pentru „ca satul sa simta pusca cat mai aproape de el si astfel sa-i treaca pofta de razmerita”? il scotem din manuale pe Vasile Alecsandri, proprietar de robi si batator cu pietre de evrei, conform propriilor marturisiri? Lichidam „Miorita” pentru ca face personaj negativ dintr-un minoritar etnic? Aoleu, dar ce ne facem, ca si Poetul National are accente xenofobe, rasiste, nationaliste in operele lui, e foarte politically incorrect, e antiamerican inrait si s-a opus acordarii neconditionate a cetateniei romane pentru evreii sositi in secolul 19? Bagam niste „precizari” si pe statuile lui?

Marele dirijor Toscanini l-a intepat odata pe alt gigant al culturii, Richard Strauss, rasfatat al lui Hitler, cu vorbele,„imi scot palaria in fata compozitorului, dar mi-o pun la loc in fata omului”.

Opera nu scuza omul, dar nici nu e corect sa fie trasa in jos de faptele lui. Toscanini furniza solutia perfecta: distinctia clara intre om si creatie, blamarea primului, admiratia pentru a doua.

„Mi-este, la urma urmei, indiferent daca Villor(Francois, mare poet francez infractor recidivist, condamnat la spinzuratoare n.n.)a furat sau nu. N-avem voie sa judecam valoarea estetica a unei opere decat cu un criteriu estetic”spunea Monica Lovinescu in 2002, intr-un dialog cu Gabriela Adamesteanu, precizind, totodata”Opera nu te spala neaparat de pacat”.

Absolut de acord.

Disputa e transata de secole, am spune: nu poti distruge ori minimaliza opera unui creator invocind pacatele lui lumesti. Omul poate si chiar trebuie criticat, plasat pe pedestalul corespunzator, dar tentativa de anulara a creatiei lui poate duce la o rasturnare din temelii a tot ce inseamna cultura umana.

Richard Wagner era antisemit notoriu, dar muzica lui continua sa ne incinte si dupa un secol si mai bine.

Marele dirijor Karl Bohm era nazist inrait si incepea concertele cu salutul „Heil Hitler”; alt mare dirijor, Wilhelm Furtwängler, era antisemit si dirija Simfonia a IX-a in onoarea lui Hitler. Herbert von Karajan era un oportunist feroce care s-a inscris de doua ori in Partidul Nazist, odata in Austria si odata in Germania.

Exemplele pot continua la infinit.

Scriam intr-un articol mai vechi, din 2012:

”in Romania, s-au scris tone de cerneala, dupa Revolutie, despre marii artisti care au colaborat cu Securitatea si regimul comunist, si s-au vehiculat, cu grimase dispretuitoare, uneori, nume grele, precum Mihail Sadoveanu, George Calinescu, Tudor Arghezi, Tudor Vianu, stefan Augustin Doinas, Ion Caraion,

Adrian Paunescu, N.D.Cocea, Zaharia Stancu si altii. Poate fi opera lor aruncata la gunoi pentru asta? Sunt mai bune poeziile unui disident decat ale unui colaborationist? Evident ca nu, dar problema judecarii operei unui artist prin prisma slabiciunilor sale omenesti nu a incetat sa alimenteze controverse, iar Romania se numara, si ea, printre tarile in care aceasta problematica va mai face sa curga multa cerneala”.

intr-o sedinta a CNA, cu doar citeva zile inaintea numitului articol, in noiembrie 2012, se pusese, in premiera, problema interzicerii difuzarii la TV a unor filme romanesti antedecembriste pe motiv ca”prezinta comunismul intr-o lumina favorabila”.

in 2006 mai existase o tentativa, pe cit de neinspirata, pe atit de esuata, de legare a operelor unor creatori de faptele lor omenesti, dupa ce Uniunea Compozitorilor si Muzicologilor din Romania (UCMR) isi anuntase delimitarea de membrii breslei care au adus omagii regimului comunist. Gestul uniunii venea la trei zile dupa ce ministrul Culturii, Adrian Iorgulescu, facuse un apel ca oamenii de cultura care au facut compromisuri in timpul comunismului sa se retraga din prim-plan pentru ca,,si-au batut joc de fibra morala a poporului”.

Un punct de vedere care putea avea justificarile lui sau care, la fel de bine putea fi eronat. Ar putea fi de bun simt ca un colaborationist marcant al unui regim criminal sa renunte macar la pretentia de a detine ulterior varii functii publice, dar colaborationismul nu ar trebui in niciun caz sa-i afecteze opera.

Cind se vorbeste de Goga poetul nu isi au rostul remarcile legate de activitatea lui Goga politicianul si nici invers.

L-am intepat recent pe liderul AUR, George Simion, pentru recitarea unor versuri din Goga la o actiune politica, pe treptele presedintiei Romaniei, o institutie politica. Pentru ca am considerat ca alegerea poetului nu fusese intimplatoare, iar Simion incercase un mesaj”cu bataie”intr-un cadru eminent politic. Dincolo de asta, insa, e o eroare tentativa de anihilare a unor creatii de valoare din cauza unor fapte reprobabile ale creatorilor.

Adica exact ceea ce tocmai revine pe tapet, in Romania.

Acum, incepe, usor-usor, sa se vorbeasca nu de nevoia unei distinctii intre om si opera, ci chiar despre anihilarea operei in numele omului.

Directiva”Muraru”n cazul Goga ar putea genera o revolutie in cultura romana, nu neaparat in sensul bun. Pe fiecare placa omagiala, pe fiecare statuie, sub fiecare pictura reprezentind mari creatori ar insemna sa punem veritabile mini-biografii care sa consemneze faptele rele comise in viata si sa puna autorul la locul”potrivit”Altfel, statuile ar trebui sa dispara, ne transmite Muraru.

Ce ar fi de spus?

Ca avem nevoie de oleaca de minte, de luciditate.

”Fratilor, nu fiti copii la minte. Fiti copii, cand este vorba de rautate, la minte insa fiti desavarsiti,”ne invata Sf.Pavel (fost colaborator al regimului roman prigonitor de evrei, suspectat de participarea la lapidarea Sf.stefan, na, ca sa respectam si noi”directiva Muraru”).

Din pacate, luciditatea si bunul simt incep sa se estompeze in fata noului fenomen: importul in Romania a actiunilor tip cancel culture (erasing history, cum le numesc altii) ori black lives matter.

Am vazut recent multi revoltati la noi, pe retelele sociale, pe motiv ca fotbalistii polonezi nu au ingenuncheat, precum englezii, pe gazon, inaintea unui meci, in semn de omagiu fata de BLM. O decizie logica, insa: Polonia, spre deosebire de Anglia, nu a fost centru mondial al traficului cu sclavi si nici tara colonialista; de ce si-ar cere scuze afro-americanilor?

incepe sa isi prezinte scuze asemanatoare, insa, Romania. Nu ne-ar mira sa inceapa penitentele publice pentru inrobirea romilor, sute de ani, ori pentru legarea taranilor de glie de mari figuri istorice.

Fapte de trista amintire, dar peste care s-a pus praful timpului. Suntem alti oameni, care traим in alte epoci, ideea unui nou tip de pacat originar nu poate fi decit paguboasa si nedreapta.

Miscarea declansata recent, avindu-l virf de lance pe Alexandru Muraru, din pacate ia amploare de la o zi la alta si e de asteptat sa atinga curind, in acest ritm, cote greu de imaginat acum, pentru ca la chestii de genul asta – sa ne facem praf singuri tot ce ne-a mai ramas bun – chiar ne pricepem.

Trist este ca nici povestea cu bustul lui Goga, nici cea de la aniversarea jandarmeriei si nici dubioasa declaratie adoptata de parlament nu au primit vreo replica de bun simt din partea oamenilor de cultura care inca mai gindesc rational. E liniste.

O liniste deplina si de rau augur, am spune.

Ne mai ramine o singura intrebare.

Cind incepe si la noi darimarea de statui si epurarea bibliotecilor?

ADRESA: <http://crct.ro/nxE2>